

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Dandeu Veaceslav în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Cravenco Dmitri XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 07.06.2017 – 17.08.2017 (prima instanță);
2. 11.09.2017 – 05.12.2017 (instanța de apel);
3. 04.04.2018 – 25.09.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat /sediul Vulcănești/ din 17 august 2017, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Cravenco Dmitri a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (1), 326 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă câte 1500 u.c. pe fiecare infracțiune, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 1 700 u.c. adică 85 000 lei în folosul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul, având intenția de a primi mijloace bănești pentru sine, susținând că are influența asupra persoanelor publice din Î.S. „Cris „Registru”, responsabile pentru organizarea și susținerea examenelor calificative auto și eliberarea permisului de conducere, la începutul lunii februarie 2017, aflându-se în or. Vulcănești, a pretins și a primit pentru sine de la Cerneva Marina mijloace bănești în mărime de 500 euro pentru a influența colaboratorii Direcției principale înregistrarea transportului și calificarea conducătorilor auto din Cahul Î.S. „Cris „Registru”, în susținerea reușită a examenului practic de calificare a conducătorului auto a lui Cerneva Marina și a obținut dreptul pentru conducerea auto de categorie „B”.

Tot el, susținând că are influență asupra persoanelor publice din Î.S. „Cris „Registru”, responsabile pentru organizarea și susținerea examenelor calificative din filiala Cahul al secției pentru documentarea și calificarea conducătorilor auto și eliberarea permisului de conducere, la 19 martie 2017 a pretins și a primit pentru sine de la Dermenji Oleg mijloace bănești în mărime de 500 dolari SUA, susținând că poate influența asupra colaboratorilor Direcției principale înregistrarea transportului și calificarea conducătorilor auto din Cahul Î.S. „Cris „Registru”, pentru susținerea reușită a examenului practic de calificare a conducătorului auto a lui Dermenji Oleg și a obținut dreptul pentru conducerea auto de categorie „B”.

Astfel, acțiunile inculpatului Cravcenco Dmitri au fost încadrate juridic în conformitate cu prevederile art. 326 alin. (1) Cod penal, adică *„Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite”*.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpat și avocatul acestuia, Dandeu Veaceslav, prin care au solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 600 u.c. și cu aplicarea prevederilor art. 88 alin. (5) Cod penal, să-i fie atenuată pedeapsa aplicată, cu stabilirea pedepsei definitive sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. invocând că prima instanță a motivat insuficient soluția de respingere a cerinței părții apărării privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală și a art. 79 Cod penal, indicând că la etapa urmăririi penale, în privința inculpatului au fost comise încălcări grave a dreptului bănuțului la acces la justiție, nu a fost informat în termen despre hotărârile emise în privința lui și despre încheierile privind amânarea aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, ce se confirmă prin ordonanța procurorului privind înlăturarea prezentei încălcări.

Au mai indicat că, la etapa urmăririi penale a fost încălcat dreptul persoanei la libertate și apărarea de la întreținerea ei sub strajă ilegală și neîntemeiată, întrucât, a fost reținut pe data de 02 mai 2017 și a fost eliberat de sub strajă la 04 mai 2017, perioadă în care în privința inculpatului nu s-a efectuat nici o acțiune procedurală cu participarea lui în afară de înaintarea învinuirii.

Ulterior inculpatul și avocatul acestuia au depus un apel suplimentar în care au menționat că prima instanță urma să se expună argumentat și întemeiat referitor la chestiunile de aplicare a art. 30 și 84 Cod penal, prima instanță nu a dat apreciere pozițiilor părții apărării privind faptul că conform prevederilor privind

calificarea faptei, inculpatul urma să fie recunoscut vinovat și să-i fie stabilită pedeapsa o singură dată în baza art. 326 alin. (1) Cod penal.

Partea descriptivă a sentinței nu corespunde dispozitivului pentru că în dispozitivul sentinței este deja indicată aplicarea art. 84 Cod penal.

A mai indicat că, este posibilă aplicarea prevederilor art. 30 Cod penal, indicând că aceasta este o infracțiune prelungită și astfel nu era corect de aplicat prevederile art. 84 Cod penal, motiv asupra cărui prima instanță nu s-a expus.

Mai mult, au menționat eroarea în partea descriptivă a sentinței, și anume în pct. 5, unde prima instanță a indicat calificarea faptei și semnele calificative recunoscute ca săvârșite de către inculpat, însă semnele indicate la pct. 5 în partea descriptivă depășesc învinuirea înaintată și rechizitoriu, și chiar nu sunt dovedite prim materialele cauzei penale.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 decembrie 2017, apelul declarat a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a dat o calificare corectă faptei inculpatului, vinovăția căruia s-a confirmat prin materialele dosarului și de asemenea prin probele administrate în cadrul urmăririi penale recunoscute în ședința instanței de fond, pedeapsa stabilită fiind în conformitate cu prevederile art. 61, 75, 84 Cod penal, însă, instanța de apel a constatat că prima instanță a depășit limitele calificării faptei la înaintarea învinuirii inculpatului, astfel, instanța de apel a considerat necesar de a exclude din descrierea calificării acțiunilor și semnele calificative care sunt recunoscute ca săvârșite de către inculpat, și anume „sau prin intermediar”, „titlurilor, serviciilor, priorităților de valoare, altor bunuri sau beneficii”, „sau pentru o altă persoană”, „care are influența sau care execută o anumită funcție publică, persoana publică străină, funcționar internațional”, „sau neexecutarea, tergiversarea sau accelerare efectuării”, în legătură cu faptul, că instanța de judecată li-a înaintat excesiv în calificarea învinuirii.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță la stabilirea modului și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, motivele lor, personalitatea vinovatului, circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață a familiei acestuia, stabilindu-i cea mai blândă, în mărime minimă pedeapsă prevăzută de art. 326 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a considerat ca neîntemeiate argumentele apelanților că inculpatul urma să fie recunoscut vinovat și să-i fie stabilită o singură pedeapsă în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, pe motiv că în cazul dat nu sunt aplicabile prevederile art. 30 Cod penal, or, la calificarea faptelor și stabilirea concursului de infracțiuni, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 33 alin. (1) Cod penal, întrucât inculpatul a săvârșit două infracțiuni consumate în privința a diferitor părți vătămate Cerneva M. și Dermenji O..

Instanța de apel a mai menționat faptul că, sunt neîntemeiate argumentele apelanților privind necesitatea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal și art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, or, Colegiul judiciar nu a identificat careva circumstanțe excepționale în datele despre personalitatea inculpatului, sau careva încălcări grave în acțiunile organului de urmărire penală în privința lui Cravenco D. în calitate de bănuț, care au fost corectate de către procuror în timp.

Concomitent, instanța de apel a conchis că nu poate lua în considerație nici argumentele apelanților precum că la etapa urmăririi penale a fost comisă o încălcare gravă și anume s-a încălcat dreptul persoanei la libertate și apărare, de arest ilegal și neîntemeiat, el fiind reținut la 02 mai și a fost eliberat la 04 mai, perioadă în care nu s-a efectuat nici o acțiune procedurală, doar înaintarea învinuirii din 04 mai 2017, instanța de apel indicând că conform practicii inclusiv și CtEDO, „Termenul de întreținere nu trebuie să depășească termenul, care este necesar pentru deținerea lui sub arest”, astfel, inculpatul a fost reținut în conformitate cu prevederile art. 166 alin. (5) Cod de procedură penală, în limitele de 72 ore, pe parcursul cărora i-a fost înaintată învinuirea, deci se constată că au fost efectuate acțiuni procedurale, deci nu au fost încălcate prevederile legislației penale cât naționale atât și cele internaționale.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Dandeu Veaceslav în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului privind aplicarea sau neaplicarea prevederilor art. 88 alin. (5) Cod penal;

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, în partea ce ține de respingerea apelului cu menținerea sentinței deși o concluzie a instanței de apel expune modificarea pct. 5 din sentință, astfel suntem în situația în care pe aceeași cauză penală sunt două hotărâri diferite la capitolul indicii calificativi a infracțiunii constatate ca fiind săvârșită;

- instanța de apel deși a indicat că încălcarea admisă de organul de urmărire penală este constatată, nu relevă faptul că procurorul a reacționat la această încălcare doar în rezultatul plângerii apărătorului, la fel nu relevă intervalul de timp între data comiterii încălcării – 02.05.2017, data depunerii plângerii – 03.05.2017 și data înlăturării încălcării – 10.05.2017, însă concluzionează că a fost înlăturată la timp fără a aduce o argumentare și motivare clară a aceste concluzii;

- nu este clară argumentarea și motivarea instanței de apel în partea ce ține de termenul reținerii, limitându-se doar la indicarea probelor ce confirmă începutul și sfârșitul termenului indicat fără a indica și explica ce acțiuni procesuale au fost efectuate cu Cravenco Dmitri;

- este greșită încadrarea juridică efectuată de instanțe, or, prima instanță nu s-a expus cum a ajuns la această concluzie, iar instanța de apel fără a casa sentința a

încercat a motiva această expunere formală a prevederilor art. 33 alin. (1) Cod penal în detrimentul art. 30 Cod penal, și prin reținerea și trimiterea ilegală la explicațiile Hotărârii Plenului CSJ nr. 13 din 20.12.1993, care au fost abrogate prin Hotărârea Plenului CSJ nr. 5 din 19.12.2016.

6. La recursul ordinar declarat de către condamnat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul înaintat, a solicitat respingerea recursului motivând prin faptul că este vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit, reține că, recurentul a indicat temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, unde este stipulat că „hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit, reține că temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, s-au confirmat în instanța de recurs, argumentând în acest context următoarele.

Verificând decizia instanței de apel prin prisma opiniei recurentului, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal lărgit o consideră ca întemeiată.

Astfel, Colegiul penal lărgit, reține că, avocatul în apelul său a indicat că prima instanță, la individualizarea pedepsei nu a luat în considerație prevederile art. 88 alin. (5) Cod penal.

Anume asupra acestui motiv invocat în apel de către avocat, instanța de apel nu s-a pronunțat.

Colegiul penal lărgit, indică că, conform prevederilor art. 88 alin. (5) Cod penal „*Condamnatului care s-a aflat sub arest preventiv pînă la numirea cauzei spre judecare, la stabilirea în calitate de pedeapsă principală a amenzii, instanța de judecată, ținînd cont de termenul aflării sub arest preventiv, îi atenuează pedeapsa stabilită sau îl liberează complet de executarea acesteia.*”

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, atât prima instanță cât și instanța de apel au ignorat prevederile art. 88 alin. (5) Cod penal, și nu au atenuat pedeapsa stabilită sub formă de amendă, în pofida faptului că inculpatul s-a aflat în arest preventiv 2 zile, fiind reținut.

Colegiul penal lărgit a conchis că, nu pot fi reținute argumentele apărării precum că suntem în situația în care pe aceeași cauză penală sunt două hotărâri diferite la capitolul indicii calificativi a infracțiunii constatate ca fiind săvârșită, or, instanța de apel a exclus ce era de prisos din calificarea primei instanțe, însă calificarea propriu zisă a rămas aceeași și anume prevederile art. 326 alin. (1) Cod penal ca și în sentința primei instanțe și rechizitoriu.

La fel, Colegiul penal lărgit apreciază ca declarativ argumentul recurentului precum că nu este clară argumentarea și motivarea instanței de apel în partea ce ține de termenul reținerii, limitându-se doar la indicarea probelor ce confirmă începutul și sfârșitul termenului indicat fără a indica și explica ce acțiuni procesuale au fost efectuate cu Cravenco Dmitri, or, în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că acest temei a constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra căroră aceasta s-a expus în mod detaliat în decizia atacată (f.d. 242 v.II), motivare pe care Colegiul penal o însușește, ce nu contravine practicii CtEDO (hotărîrea Albert vs România din 16.02.2010).

Cât ține de argumentul apărării precum că este greșită încadrarea juridică efectuată de instanțe, ce se raportează la temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menționează că, inculpatul în prima instanță a înaintat cererea scrisă personal prin care a recunoscut

vinovăția pe ambele dosare penale, solicitând ca cauza să fie judecată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, avocatul inculpatului nu este în drept să critice încadrarea juridică atât timp cât inculpatul a recunoscut și acceptat vinovăția înaintată, mai mult, Colegiul penal lărgit menționează că, acest temei a constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra căruia aceasta s-a expus în mod detaliat în decizia atacată (f.d. 240 - 241 v.II), motivare pe care Colegiul penal o însușește, ce nu contravine practicii CtEDO (hotărîrea Albert vs România din 16.02.2010), mai mult, Colegiul penal lărgit indică că sunt două episoade consumate diferite care au fost conexe de prima instanță, la demersul avocatului Dandeu Veaceslav, prin încheierea din 26.06.2017(f.d. 184 v.I).

Colegiul penal lărgit mai indică că, inculpatul a fost reținut și plasat în arest pe perioada din 02 mai 2017 – 04 mai 2017, inculpatului i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă, astfel, instanța de recurs conchide că sunt prezente toate premisele pentru a fi aplicate prevederile art. 88 alin. (5) Cod penal, astfel, pedeapsa definitivă stabilită inculpatului urmează a fi redusă.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Dandeu Veaceslav în numele inculpatului, casează în partea stabilirii pedepsei definitive sentința Judecătorei Comrat /sediul Vulcănești/ din 17 august 2017 și decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Cravenco Dmitri XXXXX**, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărîre:

Conform prevederilor art. 84 Cod penal, ținând cont de prevederile art. 88 alin. (5) Cod penal, se aplică pedeapsa definitivă inculpatului **Cravenco Dmitri XXXXX** sub formă de amendă în mărime de 1 650(o mie șase sute cincizeci) u.c., ceia ce constituie 82 500(optzeci și două mii cinci sute) lei.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 octombrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor